

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยมุ่งศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

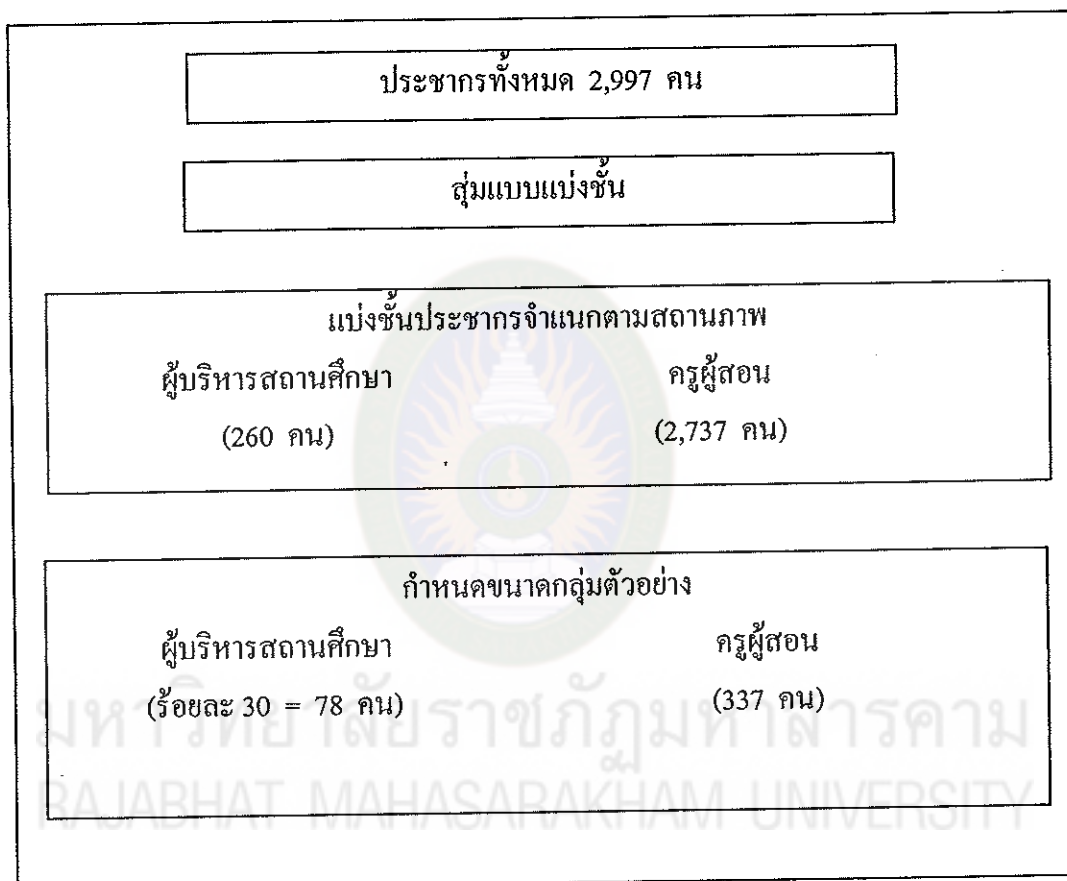
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2549 มีบุคลากรจำนวน 2,997 คน จำแนกได้ ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา 260 คน
- 1.2 ครูผู้สอน 2,737 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 415 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 78 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 30 และครูผู้สอน จำนวน 337 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 40) สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังต่อไปนี้

- 2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา
 2.2 แบ่งชั้นประชากรจำแนกตามสถานภาพ
 2.3 เทียบสัดส่วนจำแนกตามสถานภาพตามอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา
 2.4 สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากตามสัดส่วน ทั้งนี้มีรายละเอียดขั้นตอนตามแผนภูมิที่ 5 และตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

จำแนกตามสถานภาพตามอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา 6 อำเภอ/กิ่งอำเภอ
แล้วใช้วิธีจับสลากตามสัดส่วน

แผนภูมิที่ 5 แสดงขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายอำเภอตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	จำนวน สถานศึกษา จำแนกตาม ขนาด		สถานภาพประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)				รวม (คน)	
	เล็ก	ใหญ่	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
			ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง		
เมือง	49	17	105	32	1,105	136	1,210	168
ท่าบ่อ	26	15	58	17	619	76	677	93
ศรีเชียงใหม่	18	6	32	10	401	49	433	59
สังคม	16	6	28	8	202	25	230	33
สระใคร	12	7	24	7	276	34	300	41
โพธิ์ตาก	5	5	13	4	134	17	147	21
รวม	126	56	260	78	2,737	337	2,997	415

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่งหน้าที่ที่ตั้งของสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจัดทำคำถามแบบตรวจสอบรายการครอบคลุมกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศ การวางแผนการนิเทศและการจัดทำโครงการ การสร้างสื่อและเครื่องมือการดำเนินงานการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ

วิธีการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาเอกสารตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักการทฤษฎีและความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามขอบเขต โครงสร้างการนิเทศการศึกษา
2. ศึกษางานวิจัยที่มีโครงสร้างและเนื้อหาที่สอดคล้องกับงานวิจัยเพื่อทราบถึงรูปแบบของเครื่องมือวิธีการสร้าง รายละเอียดและสร้างเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนได้ตอบ แล้วนำมาสร้างปลายเปิด
3. สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุม 5 ด้าน รวมจำนวน 56 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบ ขอคำแนะนำ แก้ไขและปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่แล้ว ไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่
 - 5.1 ดร.จรรุญ จิตรักษ์ Ph.D. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหา รูปแบบและความตรงเชิงเนื้อหา
 - 5.2 นายวิวัฒน์ ผาวันดี ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ศึกษาพิเศษชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา
 - 5.3 นางสาววราณี เตียววิวัฒน์ชัย ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ศึกษาพิเศษชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม ด้านการคำนวณหาค่าทางสถิติ
6. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาวิจัยอีกครั้งหนึ่ง
7. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จัดพิมพ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 30 คน
8. นำผลการทดลองที่ได้ตามข้อ 7 มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

8.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Simple Correlation) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.282-0.845 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .975

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสืออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
2. ขอนหนังสืออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ส่งแบบสอบถามโดยเดินทางไปด้วยตนเอง
4. การจัดเก็บแบบสอบถาม หลังส่งแบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 20 วัน ผู้ศึกษาวิจัยจึงติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
5. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 คัดเอาฉบับที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปร
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window จากแบบสอบถาม หาระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นรายข้อและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติงานนิเทศ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตามตัวแปรสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่า t (t-test แบบ Independent)

4. วิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิด และหาค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมรายด้าน (Item – total Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106-108)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

2. สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ทดสอบค่า t (t-test แบบ Independent)